

SZABADSAG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States.

Third Year. Published Daily by The Szabadsag Printing & Publishing Co.

Founded by: J. T. Kóhanyi. Editor: Col. ANDREW CSERNA.

700-710 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.

Subscription rates: Annual \$3.00, Half Year \$1.50, Single Copies 10c.

Room 603, 154 Nassau St., New York City.

Labor Day.

VESZMADARAK repdesnek az európai mezők felett. Vijjognak a halálmadarak, mert innepre készülnek.

S ugyanezzel vasárnapi köntöst ölt magára a Munka az Egyesült Államokban. Itt a nép nem ismer kísérleties félelmet.

Az alkony és a hajnal ellentéte. A hanyatlás és a fejlődés távlatja.

Micsoda jellemző ék a két világrész sorsa és rendeltetése között. Amerika ünneppel, "Labor Day".

Európában a rendeltetése az emberi életnek, hogy emberfeletti szenvedéseket túrjon el.

Az amerikai élet sem tökéletes. De kevésbé tökéletes, mint amennyire tökéletes — a szó destruktív értelmében.

A boldogság nem az, hogy folyton érezzük a boldogságot, mert a száz percents boldogságot amugy sem bírni el az emberi természet.

Van munka, amely fárasztó, de a tudat, hogy dolgozhatunk, sohasem fárasztó. S ez a munka nemesisének titka, kulcsa.

Európa: tragikus memento. Élettágadás. Amerika: ujjongó himnusz. Életigenlés.

Megöltek lesből két detektívet. JOHNSTOWN, Pa., aug. 31. — Rosedale városából zavargást jelentettek a rendőrségnek.

Automobil összeütközés három halottja. WALLINGFORD, Vt., aug. 31. — Három férfi összeütközött halálban autójuk ütközéséből.

Wallingfordban három halottja. WALLINGFORD, Vt., aug. 31. — Három férfi összeütközött halálban autójuk ütközéséből.

Wallingfordban három halottja. WALLINGFORD, Vt., aug. 31. — Három férfi összeütközött halálban autójuk ütközéséből.

ITTHON IRT LEVELEK Irja: Cserna Endre

Az Európát látogató amerikaiak jelentős részét az olcsó szórakozások utáni vágy viszi a tengerentúrra.

Távol áll tőlem az a szándék, hogy azoknak a példáját kövessék, akik néhány heti európai tartózkodás után visszatérve, nagyhangú kijelentéseket, saigori megállapításokat és komolykodó véleményeket tárnak a nyilvánosság elé.

Nem a szórakozások utáni vágy irányította európai utamat a tóval állott tólem az a cél, — amiben, sajnos a legtöbb "hazalátogató" amerikai és amerikai-magyar szenved, — hogy ünnepeztetések központjába helyezsem saját magam. Nem mint újságíró és nem mint az európai viszonyokból megismereni akaró amerikai politikai indulam utána.

Az Emberszeretlet nagy szerepe nevében, mint az Amerikai Fővárosi Kereszt Egyesületnek, a közép- és dél-európai viszonyok tanulmányozásával megbízott önkéntes munkáért, lépésről lépésre az ó-világban és a megismerés, és a hivatásain irányította minden lépésem.

Erdeklődésem természetesen az egyes országok Fővárosi Kereszt Egyesületének és az azokkal kapcsolatos jótékonyági szervezeteknek munkálkodására irányult. Európában lehetetlenül olyan szigorú határokat húzni, amely távol tartja a jótékony munkálkodásától, megnyilvánulásától.

Saját magannak és így a Szabadságnak is, mindenkor az volt az irányelve, hogy az Amerikából való "hazalátogatás" — lehetetlen. Minden egyébét eltekintve, a távoljáról oly szándékok, még a szigorú-váltás is oly hosszú időt követel, hogy a politikai élet eseményéhez való hozzájárulás időszerepe mindig kétséges. A politikai élet területein hullámok: mire Amerikába érkezik a jelentés a budapesti "legújabb" orkánról, addigra talán teljesen lecsendesültek a hullámok és minden szó, amely a viharra céloz, csak arra lehet alkalmas, hogy a multba rakta azokat, eltemetett szenvedélyeket felkavarja és kellemetlen emlékeket felelevenítsen.

A "messziről való politikai látás" nem szolgálhat egységes előlátást, a "táv-kritikák" csak mérgező hatású lehet, még ha a legtisztább jóindulat irányítja is. Nem az embereknek, nem is a viszonyoknak, az ISMERÉSE fontos, hanem az, hogy az ember ezekben a viszonyokban ELJEN. A tengeretek legalapjasab imerője nagyszerűen megírhatja a viharban szétszaggatott hajó sorsát, megdöbbentő képet festhet a vízfelláradás ellen harcoló szerencsétlenekről, de azért fogalma sincs arról az érzéssel: mit jelent a gyűlölködő hullámokkal való küzdelem a SAJÁT életéért. Könnyű a biztos szövegpartról tanácsokat adni, hogy hogyan mentse meg az életét — a földaló.

Es ilyen tanács-ostogatóra vállalkozik mindenki, aki IN-NEN akar belátni a Magyarországra sorának irányításába, aki innen osztogatja a tanácsait, aki innen bírálja az ottani eseményeket.

A magyarországi "politikai helyzetéről" a "kivágásokról", a "konzolidációról", a "külömböző politikai pártok közötti örökös marakodásról", a személyes érdekek előterbeléséről mértékellenül sokat írtunk, hallottunk és olvastunk, amióta megkezdte Kalvaria-járását a szülőhaza. Rendel és nyugalmat, politikai és társadalmi békét "követelnék" Magyarországot, olyan időben, amikor Európa egyetlen-nyugalom, konzolidáció és megnyugvás. Magyarországot követelnék komoly és munka-

képes parlamentet, amikor Európa egyetlen parlamentjében sincs béke, megértés és alkotókészség.

Tagadhatatlan, hogy túl sok a politikai párt Magyarországon, tagadhatatlan, hogy hihetetlenül sok a választás el egymástól az egyes "szélső" pártokat, de minden áthidalhatatlanság akadály megállta, a józan szemlélő megállapítja, hogy nincs olyan politikai párt Magyarországon, amely ne lenne MAGYAR.

Es akár tetszik, akár nem tetszik a "táv-bírálat" magán-állásunknak: ezen a kétségkívül beteges állapotban csak az IDŐ segíthet. Az orvosi tudomány, a politikai józanosság, nem tud orvoslást találni. Egész Európa, és így természetesen Magyarországot is, "nervous breakdown"-ban szenved. Idegleg, fizikailag, élelemleg teljesen sem maradvány és az idő nyújt egyetlen orvosságot. Az országnak kell vennie magát, meg kell erősödnie és minden orvosságot beavatkozása nélkül visszafelé kell fordítania az egész-egyetlen kinnécsék, melyek megakadályozták a nemzet előrehaladását a boldogulás igazi útján.

MEGÉRKEZETT BREITBART!

A legerősebb ember.

BREITBART megérkezett Amerikából. Uraságod azt kérdezi, ki csoda Breitbart? Ugyan-ugyan. Hiszen a nevével tele vannak állandóan a lapok.

Breitbart a világ legerősebb embere. Azt mondják a szakértők, hogy erősebb, mint Sandow volt, pedig arról azt mondták, hogy soha többet anyja olyan erős embert nem fog szülni.

Siegmond Breitbart, a csodadárús férfi az Albert Balling nevére hajóval érkezett meg — s első látásra még abban is különbözik Sandowtól, hogy nagyon elegáns, fiatal és csinos.

Breitbart a borzalmas nagy testi erején kívül még valamit hozott Amerikába. Visszahozta a variété színpad-ruhá az "erős embert", akik hús estendeje olyan sajnálatosan nélkülöztek. Különben: azért jött Amerikába, hogy az a rég leltűnt vaudeville nagyságot ismét felelevenítse.

A Keitk vaudeville érdekesség cserkészei már hosszú ideje kutatnak valaki után, aki-est a régen moskoha sorsra kárhoztatott szerepkört betöltse. Breitbartot a cserkészek megtalálták Európában és azonnal rávetették magukat — s ezuttal őt, a gyengéket győzték az erős felett. Letértették egy nagyszerű szerződés.

Hogy Breitbart kicsoda, annak jellemzésére csak azt írtuk, hogy ő a világ legerősebb embere! Többé! Breitbart összes vástöréseinek, acélfordításainak, bámulatos súlyemelésének a fejeire most tették rá a koronát.

Sandow is más ember. Gyermekei vannak. Breitbart is más ember. Gyermekei vannak. Valamennyit elhozta magával a világ legerősebb embere, aki a hús-kőse volt, mikor pusztá kizsel állította az elejbe adott acéldrudakat — a családával együtt tágra meredt szemmel állt meg, mint egy kis gyermek a new yorki Szabadság szobor előtt.

Es az ország rébete, ugylátszik valóban a nagy és erős emberek számára készült! Breitbart valóhogy úgy érzi, hogy az ő rémületes nagy ereje összhangban áll ennek az országnak a rémületes nagy arányával.

S nekünk, amerikai magyarnak is lehet hozzá szeretnünk. S ebben szerencsés-ből leszünk születtél hazánk fiaiát! Magyarországra nem engedték be.

AZ IGAZI MŰVÉSZNŐ ÉS AZ IGAZSÁGOS KRITIKA

Miss Helen Menken véleménye.

MINDENKI könnyen osztogatja, de nehezen fogadja el a kritikát. Senki sem fogadja azonban a bírálatot kevésbé szívesen, mint a művészt is a művészek között ezen a ponton meg egészen kivételesen helyet foglal el a színész. A színész egyáltalán nem téri a kritikát.

Pontosan — a színész mindent elűr, mindent elvisel, csak azt nem, hogy valaki azt mondja, hogy valahol, valamelyik jelenetben elhibázott egy szó, egy hangjelzést, egy mozdulatot.

Mindenki követ el hibát, a színész, a saját lelkiismerete szerint sohasem.

De nincs igazunk, nincs egészen igazunk. Ugy látszik van mégis egy színész, helyesebben színésznő, aki épp oly szívesen fogadja a kritikát, mint az átlagember, vagy talán még szívesebben. Ez a színésznő Miss Helen Menken, a "Hetedik Mennyország" főszereplője, aki, állítólag játékaival, estéről estére valóban a "hetedik mennyországba" ragadja a közönséget.

Ez az egészen kiváltságos művésznő legutóbb intervjut adott egy amerikai magazine tudósítójának s előtte többek között a következőket mondotta: "Nekem szükségem volt a kritikára. Kértem és követeltem a kritikát. Megkaptam és segítségemre volt. A bírálat mindig segítségemre van, még akkor is, ha megdöbben. Mert néha megdöbbenő hatással van rám. Ha valaki azt mondja nekem, hogy egy bizonyos jelenet rosszul játsztam, akkor megállok, figyelek és hallgatom.

"Előttöm így tűnik fel a dolog: talán egy tucat módja van annak, hogy hogyan lehet egy jelenetet eljátszani. A játék minden egyes módja tetszenek bizonyos embereknek. De csak egyetlen olyan mód van, amely oly jó,

A KÉSZÜLŐ UZ ZEPPELINRŐL

Az óriás léghajó.

anyira tökéletesen helyes, hogy mindenkinek tetszik. Nos, ha csak egy ember azt mondja, hogy valamit rosszul játszottam, egy bizonyos, hogy még mindig nem találtam a helyes játékmódot. Rajtam áll, hogy megtaláljam, hol hibáztam el a jelenetet."

Ezek a szavak tizenhét éves munka karrierjére mutatnak rá, munkára, amely már az öt éves korban kezdődött. Olyan színésznőről van szó, aki a sikeres tetőpontján is még mindig úgy érzi, hogy csak keres, kutat, kísérletezik.

A szomorú az, hogy arról a művésztől, aki így érez és beszél, csaknem olyan modorban kell megemlékezni, mintha múzeumi ritkaságról volna szó. És mégis így van. Múzeumi ritkaság számba megy az az ember, aki művészt aki sikeres karrier delelőjén még mindig keres, kutat, kísérletezik. Mert az átlag megvett mozdulattal legyint a kritikus felé és fölösleges ajkbigyogással megy el a bírálat megjegyzés mellett. A kritika amugy is a legsúlyosabb válságban vergődik az egész világ. Kikérek, érdekesoportok uralkodnak mindenfelé a művészetben s ezek az érdekesoportok épp úgy bérelnek ki kritikát a maguk számára, mint más ember lakást, vagy autót.

De az igazi kritika épp úgy életetője az igazi művészetnek, mint a napfény a növénynek. A napfénytől elzárt pentésvirágok és gombák módjára szaporodnak el ma a művészek és a művészek iránnyok, éppén azért, mert hiányzik a kritika fénye, szabad és tisztalevegője.

Miss Menken szavai valóban egy hangzanak, mintha a "hetedik mennyországból" jönnének. Akad-e követője a színpadon, az irodalomban, a képművészetekben!

Ezen fordul meg a művészet sorsa.

A KÉSZPÉNZ DOLLÁR

KIFEJTÉSÉKET MAGYARORSZÁGON A LEGJOBBAN ATYUALAI DÍJAK MELLÉLT PONTOSAN SZERKEZŐK.

PÉNEKÜLDÉSENYEK A LEGJOBBAN ATYUALAI DÍJAK MELLÉLT PONTOSAN SZERKEZŐK.

HAJÓSZITK A LEGJOBB VONALRA. HAJÓSZITK OTTEK PONTOS ELJÉNTÉSSEL.

American Union Bank NÉMETH JÁNOS, elnök

10 East 52nd Street, New York City.

157 Second Avenue, New York City.

Halálra égett egy olasz repülőhadnagy.

Roma, aug. 31. — Camarea repülőhadnagy halálraégett, amikor repülőgépe kigyulladt a ciniellói hangár fölött.

A legjobban magyar pipadobány Rippenfele

A Leglágabtt Tisztogatószer.

Vannak nők, akik azt hiszik, hogy a szappan tulajdon- sán durva a finom arcbőrnek, mert őh soha sem kísérték meg a Palmolive-ot!

A szappan vegyületei azon pálmák és olivák olajának, melyeket Cleopátra használt. Adásos tulajdonságai a Palmolive-ban vannak megtestesítve: sajátos szép szí- nek az édes illat, sőt szappan- pandarabba van átváltatva.

A Palmolive egyszerű és kellemes anyagokat tartal- ma a kiművelés tisztálkó- dására, melyek az arcbőr ideg- géző megörzik. Sok millió em- ber a világon használja ezt a szappant — a világ legnép- szerűbb pipere-szappanját, a mint azt a legjellegi előadás- terjedelméből meg lehet állá- pítani.

Nagyrége és jégsza meg- és 25 centes, ára 10c

ÖN MOST JÓL KERES

—most van itt az ideje annak, hogy a jövőre gondoljon és le- rakja az alapját a biztosabb és boldogabb jövőnek.

TAKARÉKBETÉTEIVEL

forduljon Entkay Jenő bankházához, ahol a pénz biztos hely- ven van és ahol jó kamatot kap a pénze után.

RUTTKAY JENŐ Bankháza

106 AVENUE B, NEW YORK, N. Y.

A menyecske csókja édes, De annál is jobb a négyes

A legjobban fogyó pipadobány a magyarok közt, azért, mert A LEGJOBB.

AZ

A könnyebb inkább

Washington, D.C. — A kormányzat a legújabb felmérések alapján a költségvetésről szóló törvényjavaslatot a következőképpen fogja megfogalmazni.

Ezzel a törvénnyel a költségvetésről szóló törvényjavaslatot a következőképpen fogja megfogalmazni.

Ezzel a törvénnyel a költségvetésről szóló törvényjavaslatot a következőképpen fogja megfogalmazni.

Ezzel a törvénnyel a költségvetésről szóló törvényjavaslatot a következőképpen fogja megfogalmazni.

Ezzel a törvénnyel a költségvetésről szóló törvényjavaslatot a következőképpen fogja megfogalmazni.

Ezzel a törvénnyel a költségvetésről szóló törvényjavaslatot a következőképpen fogja megfogalmazni.

Ezzel a törvénnyel a költségvetésről szóló törvényjavaslatot a következőképpen fogja megfogalmazni.

Ezzel a törvénnyel a költségvetésről szóló törvényjavaslatot a következőképpen fogja megfogalmazni.

